

historische kring huizen

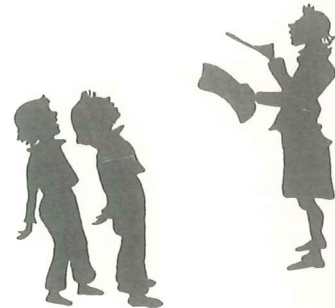
Secretariaat: Mw. A. Corduwener, Populierenlaantje 12,
1272 CW Huizen (tel. 51029)

Contactadres Redactie Berichtenblad: Wendy van Noppen,
Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen (tel. 53783)

H U I Z E R K R I N G B E R I C H T E N

6e jaargang, nr. 3, mei 1985

Eén, twee, in de maat,
Anders wordt de meester kwaad.

ONS ONDERWIJS IN VROEGER TIJDEN

Dinsdagavond 21 mei a.s. om 20.00 uur is er in de Groen van Prinsterermavo aan de Bovenweg 3 de laatste ledenavond van dit seizoen. Het onderwerp van die avond is het onderwijs in vroeger tijden.

Wanneer we nu het telefoonboek opslaan onder het hoofd Scholen, zien we een werkelijk indrukwekkende lijst van scholen vermeld, van allerlei soort. Dat geldt ook voor ons eigen dorp, kijkt u maar eens voor de aardigheid. Het is eigenlijk niet voorstelbaar dat het vroeger zo heel anders is geweest. Zelfs lager onderwijs was toen bepaald geen zaak voor iedereen, ook in de vorige eeuw nog niet. De leerplicht werd pas in 1900 ingesteld. Oorspronkelijk was het onderwijs vaak een zaak van kerkelijk, stedelijk of particulier initiatief. De rangen en standen speelden daarbij een grote rol! Ook over de toegepaste onderwijsmethoden en de gebruikte leermiddelen is veel te vertellen. Hoe oud zijn de bekende tafels van vermenigvuldiging? Hebt u wel eens een leesboekje van 1874, een geschiedenisboek van 1860, of een aardrijkskundeboek van 1846 bekeken?

Onze plaatsgenoot, de heer M. Heijder, heeft zich in dit onderwerp verdiept en heeft zich bereid verklaard ons daarover (veel) te vertellen. Wij wekken u graag op deze avond bij te wonen.

Het Bestuur

VOGELS KIJKEN IN EEMLAND

Zaterdagmorgen 27 april 1985, wat was het koud en nat! Maar toch zijn we met een groepje van zeven enthousiastelingen om half acht van Huizen naar Eemnes gefietst, om samen met een aantal leden van de vogelwerkgroep de polder in te trekken. Mevrouw Marmelstein vertelde in het kort iets over de waterstaatkundige geschiedenis van de Eempolder. De meeste vogels zagen we bij de oude Zomerdijk: grutto's, talingen, slobbeenden, een bergeend, rietzanger, natuurlijk kieviten, een enkele tureluur, maar ineens een groep van tientallen kemphanen en -hennen, waarbij enkele mannetjes met opgezette kragen.

Dat het vroegere gras, met zijn overdaad aan bloei en bloemen, aan het verdwijnen is omdat er steeds meer eenheidsgras wordt gezaaid, zagen wij ook. Toen een geweldige regenbui zich over ons uitstortte, hebben we beschutting gezocht bij de Eemnessersluis, waarna we weer huiswaarts gingen.

Gaat u met wat beter weer nog eens op eigen gelegenheid kijken. Ogen - en oren - goed open. De zomerdijk, met zijn mooie plasjes, de waaien (ontstaan bij vroegere dijkbreuken) midden in het wijde weideland van de Eempolder, het is de moeite waard om eens heen te gaan.

C.J. Lindhout

EXPOSITIE TER GELEGENHEID VAN HET EERSTE LUSTRUM VAN DE NEDERLANDSE KOSTUUMVERENIGING VOOR MODE EN STREEKDRACHT

In het vorige Berichtenblad hebt u al even kennis kunnen maken met de Kostuumvereniging. Ter gelegenheid van het eerste lustrum van deze vereniging wordt van 11 tot en met 26 mei 1985 een tentoonstelling rond het thema "Verzamelen" gehouden in het Cultureel Centrum te Zandvoort.

De tentoonstelling is ook voor niet-leden te bezichtigen.
De toegangsprijs is ongeveer f 2,50.

Tevens wil ik u wijzen op de Nationale Klederdrachtdag op de Flevohof op 15 juni 1985. Van voorgaande jaren kan ik u vertellen, dat het een ware happening is op het gebied van de klederdracht uit heel Nederland. Kleding, die we anders nooit meer te zien krijgen, kunnen we dan van dichtbij bewonderen. De hele dag door worden diverse plaatsen onder de loep genomen waarbij veel interessante bijzonderheden verteld worden. Vorig jaar hebben we met veel plezier met onze Klederdrachtgroep meegewerkt! Mocht u belangstelling hebben voor een gezamenlijk bezoek aan de klederdrachtdag op de Flevohof, wilt u dit dan kenbaar maken bij het secretariaat?

Mw. J.W. van Geenen
Werkgroep Klederdracht

Hebt u misschien onze jubileumtentoonstelling gemist en hebt u belangstelling voor de Huizer klederdracht? Dan hebt u een unieke kans om dit gemis op te heffen: Mw. Gerrie Otten, Keucheniusstraat 34, heet u allen graag welkom op haar tentoonstelling "Huizen" en wel op iedere donderdagmiddag en vrijdagmiddag van 2 tot 4 uur. Toegang gratis.

Gaat dat zien! Gaat dat zien! Gaat dat zien! Gaat dat zien!

JAARDAG TUSSEN VECHT EN EEM op zaterdag 18 mei 1985 te Blaricum

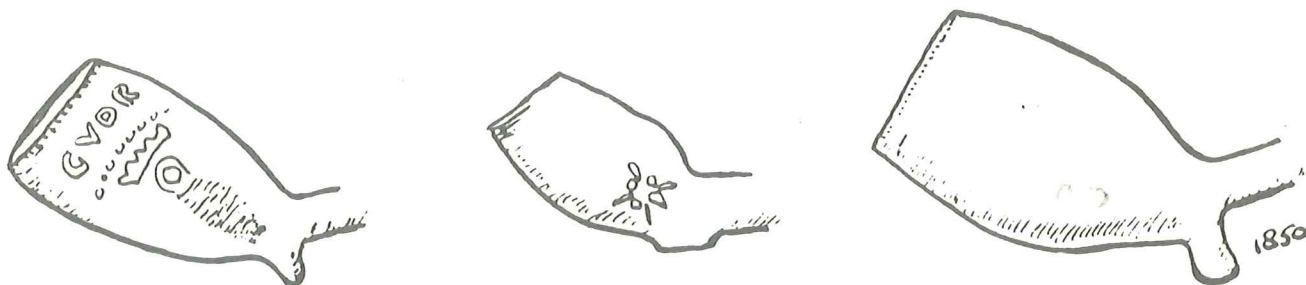
In samenwerking met de Historische Kring Blaricum organiseert TVE op 18 mei a.s. haar traditionele jaardag met tal van activiteiten waarbij de gemeente Blaricum centraal staat, naast natuurlijk de jaarvergadering van de stichting Tussen Vecht en Eem.

Het programma luidt als volgt:

- 9.30 uur ontvangst in het gemeentehuis aan de Torenlaan; aldaar gelegenheid om een kleine expositie te bezichtigen van klederdrachten en tafelzilver
- 10.00 uur opening door de burgemeester van Blaricum
- 10.10 uur jaarvergadering
- 10.30 uur introductie en inleiding op het middagprogramma:
 - (i) dia-lezing door hr. H.J. de Koning over de oude dorpskern;
 - (ii) inleiding door mw. F.E. Hellendoorn over 20e eeuwse architectuur in Blaricum.
- 11.30 uur wandeling naar het begin van de Torenlaan voor de onthulling van de Erfgooiersboom door de commissaris van de Koningin in Noord-Holland, drs. R.J. de Wit
- 12.15 uur boekweitmaaltijd in het dorpshuis de Blaercom, Schoolstraat 3
- 14.00 uur middagprogramma:
 - (i) wandeling door het oude dorp
 - (ii) excursie met huifkarren langs de 20e eeuwse bouwwerken van Blaricum.

Voorts heeft de Historische Kring Blaricum een tentoonstelling ingericht in de boerderij van J. Rigter; een bezoek daaraan voltooit het programma. Aan het programma zijn geen kosten verbonden en is voor een ieder toegankelijk. Deelnemen aan de boekweitmaaltijd kost echter f 15,- per persoon (ter plaatse te voldoen); opgave is noodzakelijk (voor 11 mei aan Antwoordnummer 600, 1250 WB Laren (NH), t.n.v. Tussen Vecht en Eem).

Zoals eveneens gebruikelijk is het blad van TVE + de Vrieden van het Gooi van mei geheel gewijd aan het gastdorp van de TVE-jaardag: ruim 90 (!) bladzijden vol wetenswaardigheden. Bent u (nog) geen donateur van TVE / lid van de Vereniging Vrienden van het Gooi, dan kunt u het tijdschrift ook vinden in de Bibliotheken.

Sinds enkele jaren verzamel ik scherven, stenen en pijpekoppen. Een groepje meisjes heeft dit ontdekt en helpt mij nu met het zoeken naar deze oudheden. Woensdagmiddag 18 april j.l. zijn we er met elkaar op uit getrokken. Ons doel was Hilversum. We hadden een gesprek met de archeologe Mw. Addink-Samplonius en we bezochten het Culturele Centrum De Vaart. Linda, Willeke, Gisèle en Adinda vertellen nu zelf wat we die middag gedaan hebben.

Een dagje naar Hilversum.

Met z'n viereen zoeken wij scherfjes voor mevrouw Kruijning. Omdat wij dat doen, mochten we mee naar Hilversum. Met z'n vijven gingen we naar een archeologe toe, Mevr. Addink Samplonius. Zij vertelde wat van de dingen die wij gevonden hadden. Er was ook een rond ding bij. Wij dachten dat het een knikker was, maar zij zei dat het een kogel was. Er was er ook één kapot. Dat was toevallig, want meestal waren ze heel. Die kapotte was op iets hards geketst. Later gingen we verder. We gingen naar museum „de Vaart“. Daar zagen we scherfjes en stenen. Er waren ook bruiden uit de 15e eeuw. Er was bv roodbakkerend aardewerk. Dit aardewerk werd lokaal gebruikt en was bij uitstek geschikt om in te koken. Dit daterde uit de 16^e eeuw. Van dit aardewerk hebben wij scherven gevonden.

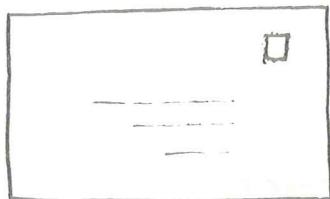
Er was in „de Vaart“ ook een tentoonstelling van de tweede wereldoorlog. Toen we alles bekeken hadden gingen we de auto in en weer naar huis. Het was een leuke middag.

Hinda van As.

Gisèle Rebel

Adinda van As.

Wilke Westma

Huizen, midden herfst 1923.

Waarde nicht Jannetjen,

Ons bezeug an Ermelo lait al weer een paar weken achter ons. Mar toch wul ik nog effen vertellen hoo of de rais is verleupen. Deur de bank êneumen hemmen we een gooie rais êhad en dank zij Oôme Lammert binnen we weer heël huids thuis êkommen. Want alleênig had ik 't nooit êred, as je 't mijn vragen. Want Jannetjen, lieve stakkerd, wat zit jij een aindeweg! 'k Zal niht zeggen an de aare kangt van de weêreld, mar je zouwen 't haast wel denken. Zoô veér!

Laet ik nou bij 't begin beginnen want aarst raak ik de draed kwijt en jij snappen d'r gien snars van.

Mar vur alles wul ik je, ôk names Oôme, bedanken vur de mooie dagen dee we bij je deur êbrocht hemmen. Om nooit te vergeten, daer!

En dan die man hê? Kijnd, kijnd, zo'n lieve man, as ik die meneer van Lookeren veun! Een schat van een man, eerlijk.

Ik kan me vurstellen dat 't je daer goôd bevalt want je hemmen een leventje as een puus en ik zou niht weten waar je 't beter zouwen kunnen krijgen. Weet je wat ôk zoô'n diepe indruk op ons het nae êlaeten? Dat ofhalen mot die koest. Maid, je waanen je as de Keûningin in de gouwe koest. Werkelijk waar! As ik 't an jullie maiden vertel dan zitten ze me mot eupe mongd an te gapen. Oôme en ik wisten niht hoe we 't hadden. En dan die ankomst bij dat groôte huis, mot as klap op de vuurpijl die kennismaking mot meneer zelf! Dat zallen we niht ligt vergeten Janne, daer kan je van op an. Daerom wul ik je, ôk names Oôme, bedanken vur alles. Vur de ontvangst, vur 't eten, vur 't slaepen, kortom vur alles wat je vur ons êweest binnen.

Nou zal ik nog wat over de rais vertellen.

Alles is goôd verleupen hoewel d'r ongerweg zich 't eên en 't aar het vurredaen.

Zoô as je weten het Oôme ut raempie naer beneden êdaen om nog effen naer je te zwaeien. Zelf hou ik ter niht van om zoôvur 't euperaem te staen mar Lammert denkt daer aarst over. Je kennen dat wel.

Mar goôd, too de trein gong rijen wou die z'n hoofd naer binnen too doôn en too steut tie me toch z'n schedel an een richel!

Heël bar. Maid, hij wier gewoôn effen daas vur z'n oôgen, zoô'n klap was't. En ik wur me toch kwaad op hum!

In de consternasie zeg ik nog...wat doô je ôk mot je mieter uit 't raem te hangen. Mar too ik zag dat tie heêlegaar wit om z'n mongd wier bin in weer innebeunden.

Ja, Janne, wat wul je?

Stel dat die man flaauw êvullen was of dat tie eên harseschudding oppeleupen had! Hoe had ik dan thuis motten kommen, hè?

Denk je datteries effen in. 'k Zou me toch gien raed êweten hemmen want alleênig weet ik onmeugelijk de weg naer huis too. Deur de angst bin ik netuurlijk uit m'n slof êscheuten, da's nogal glad. Gelukkig is alles goôd ovveleupen en d'r zit alleênig nog eên bult op Oôme z'n kop, meer nijt. In alle gevallen is 't beter ovveleupen as ongerlesten op zolder. Too was tie zelf ôk taiêraed mar dat is dee keer nijt an de orde. Tot an Amesfoort is 't veder goôd êgaen.

Vreemd genog mozzen we too de trein uit en in een aare trein gaen zitten. Waarvur dat noodig was weet ik nog nijt mar in alle gevallen mozzen we d'r uit. Wat doôt zich nou vur?

In die nijuwe trein zit Oôme te praten mot een vreemde man en die man zai datte we in de verkeerde trein belangd wazzen, want dee trein gaet de aare kangt op, zai die. Zoô'n toostangd. We hemmen onze spullen mar weer bij mekaar egraâid en wij de trein uit. Hij rie gelukkig nog nijt.

Oôme de man weet gelukkig alles want we hemmen die aare trein gauw êveunden. Naê datte we êkontreleerd hadden of we alles bij ons hadden konden we rustig eên plakkie zeuken. Tenminste, dat dochten we. Nou je raeien zeker al wat ter gebeurde. Twijs dat wij wullen gaen zitten begint de trein te rijen mot vuul gestamp en gesteun. Omdatte we nog stungen leek 't net of je beênen onger je kongt weggleejen. Zoô aâkelig. In de konsternasie scheuten we allebai schaaif over schoeks op ons plakkie. Jannetjen, kijnd, wat hem ik me êchineerd. Heêl, heêl arg. Kan je 't eên bietjen anveulen hè? Da's toch om deur de grond te gaen? Zeg nou zelf. Oôme zag trouwes ôk bleek om z'n mongd, dee was ôk êschrukken.

Achterof viel 't allemol nog al mie mar ik was wel een poôsie van m'n apperepoo. Toch was 't leed weer gauw êlieên en wij tuften op darp an.

D'r was nog iets wat ik je nijt onthouwen wul. Dat was dat gestoôm van die locomotief. Daer kon ik m'n oôgen nijt van ofhouwen.

't Dee me amar denken an 't kookken van 't fornuis in de schuur. Zoô vuul stoôm. Je motten d'r marries arg in hemmen as je weer naer darp too kommen. Dat ding dat vur an de trein zit, dee doôt êt 't argste. De rest van de rais is goôd verleupen en vur 't donker wazzen we weer thuis. Zoô zat as uitgespeugen spek...mar wêl voldaan.

De kelderzuggen hadden ôk een paar rustige dagen êhad want 't miegelde in de kelder. We konden gelijk weer an 't vak, dat kan je denken. Intussen binnen we weer heêlemol op dreef en lijkt 't net of datte me nijt weg êweest binnen.

Jullie maiden binnen allemol effen langest êweest en nou kunnen ze uit de eerste hangd horen hoo ut t'r allemol vurstaet in Ermelo. Oôme en ik hemmen alles haerfijn uit de doôken êdaen, dat zal je wel goôd vijnden.

Jullie Tijmetjen vertelde nog dat ze 't fietsen nou heêlemol onger de knije had en dat Rengel, d'r man, nou gien meer achter d'r an hoofd te hollen.

As 'k het goôd begrepen het was die stakkerd van een man of
en too heêlemol buiten aasem. Zu'k giepsen as ze dee en hij het
flink z'n hakken motten anhalen om d'r bij te houwen.
Nou rijdt ze los en aarejaar wullen ze op de fiets naer de zending.
Dat kan wat wurren.
Veder hemmen Oôme en ik ter noggeriës over nae êdocht, dat je in
buitenkleren wullen gaen. Mar eerst wul ik nog effen zeggen
dat te we ut heël jammer vijnden. Denk't je deries in.
Wat zou je moeder d'r van êzait hemmen? Ze veun 't vast nijt goôd.
'k Geloôf ter niks van.
Mar stel, hí, stel dat je d'r toch too over zouwen gaen dan hem ik
alle belangstelling vur je kleren. We binnen van ut zelfde formaat
en wat ekstraas zou me wêl van pas kommen.
Nerges om, mar dan weet je 't vast.
Je denken d'r marries over nae en as ut zoô veer is dan horen we
d'r wel van. Dan wul ik je toch ôk nog op 't hart bijnden d'r
goôd over nae te denken, want gedane zaaken nemen gien keer!
Laet 't nog mar effen betijen zou ik zoo zeggen, dan praaten we
d'r nog welderies over. Mar besluit niks zonger ons!!
Nou Janne, dat was ut weer vur dee keer. Buiten is ut prachtig
naejaarsweer en Oôme Lammert loôpt nog wat te rommelen
op 't erf terwijl die de schrijverij an mijn overlaet.

Vergeet nijt de complementen over te brengen an meneer van Lookeren.
Ik mot je de groeten overbrengen van Oôme Lammert en vur jouw
dan mar weer een poes van

Meutjen Aartjen.

Ik bin een zâdook kwijt, lait tie soms nog bij jouw?

(eigen spelling van de auteur)

Noot van de redactie:

Sinds begin 1983 mogen we via ons Berichtenblad meeleven met de wederwaardigheden van Meutje Aartje en haar nicht Jannetje, die naar Ermelo getrokken is als huishoudster van een oude weduwnaar. Meutje Aartje is een getrouwde, kinderloze vrouw van omstreeks vijftig jaar en haar nicht een ongetrouwde 'oud jong maid' van achter in de dertig. De briefwisseling begint in 1923 en wordt in de Huizer taal gevoerd.

DE GOOISE WILDE PLANTEN TUIN

Het is al weer enige jaren geleden, dat de Historische Kring Huizen een excursie organiseerde naar de Gooise wilde planten tuin in Blaricum: achter het gemeentehuis van Blaricum aan de Torenlaan gelegen en vrij toegankelijk. In de Gooise Wilde Planten Tuin zijn begroeiingstypen te zien die in het Gooi thuishoren en er voorkwamen toen de grond nog niet zo intensief bewerkt werd als nu. Op een betrekkelijk klein oppervlak zijn een schrale weide te vinden, een vochtige (leem)kuil, bloemenweiden, een bospad, berm, akkertjes met rogge, boekweit en haver of gerst en een kruidentuin te vinden. Er wordt op dit moment een waterpartij ingericht. Voor kinderen is er een eigen gidsje met vragenlijst. Als u eens gaat kijken, zult u in een doos aan de muur van het schuurtje bij de ingang informatie vinden - ook over de stichting Wilde Planten Blaricum en hoe u donateur kunt worden.

Naast de tuin aan de Torenlaan, heeft de Stichting Wilde Planten Blaricum ook de zorg op zich genomen voor een kleine 'natte' heemtuin bestaande uit een vijver met oever- en moerasstrook, begroeid met de vegetatie van het Gooise plassenlandschap. Deze tuin maakt deel uit van het terrein van het Rosa Spierhuis, Essenboom 2, Laren en is te bezichtigen tussen 9 en 13 uur en 15 en 17 uur, na voorafgaande melding bij de receptie van het Rosa Spierhuis.

